

Møtedato: 22. juni 2021

Saksnr.:
2021/2

Saksbeh./tlf.:
Knudsen, 75 51 29 00

Sted/dato:
Bodø, 11.6.2021

Styresak 87-2021/7 Spørsmål besvart i Stortinget: Øremerket økt kjøp av tjenester fra private aktører

Formål

I denne saken orienteres styret om spørsmål besvart i Stortinget med relevans for foretaksgruppa Helse Nord.

Innledning

Helse- og omsorgsministeren har i Stortingets spørretime besvart spørsmål om bruken av de øremerkede pengene som er bevilget til å kjøpe tjenester hos private aktører for å ta igjen utsatte pasientbehandlinger som følge av pandemien. Spørsmålet er stilt av Hans Andreas Limi (Frp) i spørretimen 12. mai 2021.

Spørsmål

Koronapandemien har ført til at flere offentlige sykehus har avlyst planlagte behandlinger og operasjoner. I starten av pandemien var dette en stor utfordring som førte til at mer enn 100 000 avtaler på norske sykehus ble utsatt. Noe av etterslepet er tatt igjen, men under den tredje smittebølgen måtte flere sykehus igjen redusere kapasiteten. Det har gått særlig ut over behandlingsskapasiteten i de områdene som har hatt mest smitte. Oslo universitetssykehus reduserte antall behandlinger og operasjoner med 25 pst. tidligere i år, og andre sykehus sliter også med den ordinære pasientbehandlingen. Det fører til at helsekøene igjen øker.

Under budsjettbehandlingen i Stortinget ble 250 mill. kr til de regionale helseforetakene øremerket økt kjøp av tjenester hos private aktører – for å redusere helsekøene. Pengene er bevilget for å unngå at syke må vente unødvendig lenge. Men er de brukt som Stortinget forventet da budsjettet ble vedtatt? Svaret finner vi egentlig i regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett, og det er ganske nedslående lesning. På tross av en regjering og en helseminister som sier at det er ønskelig å bruke private aktører i helsevesenet til pasientenes beste, er det en liten andel av midlene som er brukt på å kjøpe tjenester hos private sykehus. Seks måneder etter at budsjettet ble vedtatt, har det skjedd lite for å følge opp Stortingets vedtak og gi syke raskere behandling. Det er kun Helse Nord som har en helt konkret plan for hvordan de skal benytte sin andel av denne ekstrabevilgningen. Der er tilleggskjøpene målrettet mot store fagområder som har kapasitetsutfordringer. For de øvrige er det ikke tatt helt

konkrete initiativ. Man har reservert de økte midlene som skal brukes på å redusere helsekøer, men pengene står på bok, og helsekøene vokser.

Da er spørsmålet: Er statsråden fornøyd med helseforetakenes oppfølging av budsjettvedtaket, og hvordan vil statsråden sikre at helseforetakene faktisk bruker de ekstra midlene som er bevilget, til å redusere køene?

Svar

Statsråd Bent Høie: Det er riktig, som representanten sier, at regjeringen og Fremskrittspartiet er enige om at det å kjøpe ledig kapasitet hos private er en god løsning for å ta igjen noe av det som har måttet bli utsatt i forbindelse med pandemien.

Så er jeg nok ikke enig i at det som vi redegjør for i revidert budsjett, er nedslående. Helse Sør-Øst, som er den største helseregionen, har lagt opp til en vekst i omfang av kjøp fra private leverandører på i overkant av 270 mill. kr i budsjettet for 2021. Det er betydelig over det som de har fått øremerket til dette, som er 129 mill. kr, så de har jo fulgt opp det politiske styringssignalet på dette området.

Som representanten er inne på, har Helse Nord, som har fått den minste andelen av dette, også inngått konkrete avtaler allerede, som vi redegjør for. Det samme jobber en med i både Helse Vest og Helse Midt-Norge.

Jeg kommer i de oppfølgingsmøtene som jeg har med helseregionene nå før sommeren, til å be om ytterligere dokumentasjon på at de følger opp det som er det politiske styringssignalet, som vi også har forsterket med de økonomiske virkemidlene som vi fikk på plass her som følge av budsjettavtalen med Fremskrittspartiet.

Oppfølgingsspørsmål

Hans Andreas Limi (Frp): Jeg hører hva statsråden sier. Samtidig leser jeg også hva som står i revidert budsjett. Hele hensikten med denne øremerkingen av 250 mill. kr var i realiteten at man skulle øke kjøp av private tjenester nettopp for å bidra til at man fikk flere behandlinger og fikk redusert helsekøene. Der er vi ikke ennå. Vi har samtidig flere eksempler på at private kan utføre både behandlinger og operasjoner. De har ingen ventetid, de kunne bidratt til å øke kapasiteten, og det er det offentlige som finansierer, så for pasienten vil det utelukkende være et gode.

Da er spørsmålet til statsråden igjen: Hvordan vil statsråden bidra til at vi virkelig får benyttet de midlene som nå er bevilget – 250 mill. kr – slik at vi får den effekten som var ønskelig fra Stortingets side, så raskt som mulig?

Svar

Statsråd Bent Høie: Det vil jeg gjøre med å følge opp helseregionene tett på at de faktisk bruker dem til det formålet. Det oppfatter jeg også at de rapporterer at de jobber med og har planer for.

Så må vi også ha en viss respekt for at Stortinget har vedtatt et lovverk rundt dette med anskaffelser som gjør at det ikke bare er å snu seg rundt fra den ene dagen til den andre. Det kreves en viss prosess for dette – utover de avtalene som de allerede har, som de kan øke bruken av, og som også er en del av dette.

Jeg vil i tillegg peke på at vi heldigvis også har ordningen Fritt behandlingsvalg, som er mye enklere. Der er det ikke anbud, der kan private melde seg til å kunne utføre behandlinger på de områdene som ligger inne i Fritt behandlingsvalg-ordningen. Det er en viktig ordning som også Høyre, Fremskrittspartiet og regjeringen har stått sammen om, og som nå dessverre står i fare hvis vi taper valget til høsten.